

Kinodvor. Kinobalon. *Moj kino je lahko Kinobalon.*



Sune

in Sune

Oscar Wilde

Važno je imenovati se Ernest

GWENDOLEN: Edini moj Ernest!

JACK: Saj nočete reči, da me ne bi ljubili, če mi ne bi bilo ime Ernest?

GWENDOLEN: Ampak vam *je* ime Ernest.

JACK: Že, že. Ampak recimo, da mi ne bi bilo. Hočete reči, da me v tem primeru ne bi ljubili?

GWENDOLEN: Ah, to je čista metafizična špekulacija in kot večina metafizičnih špekulacij se tudi ta v zelo majhni meri nanaša na stvarna dejstva, ki so dostopna našemu vedenju.

JACK: Odkrito povedano, ljubica, sem jaz do tega imena naravnost ravnodušen ... Menim celo, da mi sploh ne pristaja.

GWENDOLEN: Pristaja vam kot ulito. Božansko ime. Svojo lastno glasbo ima. Vibracije.

JACK: Vseeno moram reči, Gwendolen, da je najbrž še veliko drugih, lepših imen. Jack, na primer, se mi zdi kar očarljivo ime.

GWENDOLEN: Jack? ... Ne, v imenu Jack je zelo malo glasbe, če je sploh kaj. Noben srh te ne spreleti. Absolutno nobenih vibracij ne povzroča. ... Poznala sem več Jackov in vsi, brez izjeme, so bili nenavadno dolgočasni. Poleg tega je Jack samo domače ime za Johna! Pomilujem vsako žensko, ki je omožena z moškim, ki mu je ime John. Verjetno ji nikoli ne bo dano spoznati očarljive slasti enega samega trenutka samote. Edino resnično varno ime je Ernest.

prevod: Jože Faganel, Mojca Kranjc



Sune in Sune Sune vs. Sune

Jon Holmberg, Švedska, 2018, 89 minut, v švedščini s slovenskimi podnapisi, distribucija Demiurg, 8+

Na prvi dan četrtega razreda fanta po imenu Sune pričaka neljubo presenečenje. Novi sošolec sedi na njegovem mestu in je vse, kar si Sune želi, da bi bil on. In ... tudi njemu je ime Sune! Zanj se začne zanimati prijateljica Sophie in Sune je odločen, da bo temu naredil konec, ne ve pa pa čisto dobro, kaj naj stori z različnimi čustvi, ki ga prevzemajo. Obe nem je pri Suneju doma živahno: mlajši bratec nejevoljno opazuje Sunejevo odrasčanje v dolgočasen svet odraslih, oče Rudolf ima krizo srednjih let, želi pustiti službo in nadaljevati z glasbeno kariero, mama Karin pa se ne more načuditi popolnemu videzu matere novega Suneja. Je začetek četrtega razreda sploh lahko še hujši? Dobrodošli v zmešnjavi!

Družinska komedija na simpatičen in humoren način spregovori o temah, ki tarejo otroke v drugi triadi osnovne šole ... in njihove starše!

Kinodvor.
Mestni kino.
www.kinodvor.org

Ustanoviteljica
Mestna občina
Ljubljana

EUROPA
CINEMAS

Ljubljana 2025
SLOVENSKO
FILMSKO
CENTRO

EUROPA
CINEMAS

EUROPA
CINEMAS

SLOVENSKI
FILMSKI
CENTRO
AGENCIJA
SLOVENIAN
FILM
CENTRE

DEMIURG

Kolofon | Sune in Sune • Zbirka Kinobalon, 43. knjižica • Založil: Javni zavod Kinodvor, zanj: Metka Dariš • Uredile: Irena Duša Draž, Petra Slatinšek, Živa Jurančič • Besedila: Irena Duša Draž • Smešne knjige o odrasčanju in iskanju samega sebe: Ida Mlakar • Slovenija in Švedska, podobnosti in razlike, viri: Eurostat, Indexmundi • Fotografsko gradivo: iz filma Sune in Sune, fotografija režiserja: Fianna Rojbin • Ilustracije: Vladimir Leben • Jezikovni pregled: Mojca Hudolin • Oblikoval: Andraž Filač • Tisk: Mat-Format d.o.o. • Ljubljana, december 2019

Kinobalonova spraševalnica

Film **Sune in Sune** je režiral Jon Holmberg, ki se je najprej ukvarjal z igro in gledališčem. Ker je lastne igre tudi pisal in produciral, je kmalu prevzel še vlogo režiserja, iz gledališča so ga povabili na televizijo, od tam pa k filmu. Nanj smo se obrnili z vprašanji o tem, kako je nastal film **Sune in Sune**.

Kako ste se srečali s Sunejem in kaj je botrovalo odločitvi, da boste posneli ta film?

Sune je na švedskem priljubljen knjižni junak, zato sem že pred snemanjem poznal tako njega kot njegov svet. Pravzaprav sem odraščal z njim. Ko so me vprašali, ali bi posnel film o fantu, ki se znajde v razredu s še enim fantom z istim imenom, sem napisal scenarij in čez nekaj mesecev smo že začeli snemati.

Pogosto nas pritegnejo zgodbe, ki imajo nekaj skupnega z nami ali s stvarmi, ki se nam trenutno dogajajo. Ste v zgodbi iz filma našli kakšno povezavo z vašim življenjem?

Doma imam dva sina, ki sta imela v času, ko sem pisal scenarij, deset in osem let – natančno toliko, kot sta stara Sune in Hakan v filmu. Zato mi je bil zelo blizu otroški način govora, razmišljanja in obnašanja. Vem, da se jim v teh letih po glavi podi veliko zanimivih stvari, pogosto precej bolj razburljivih od tistih, s katerimi se ukvarjamo odrasli. Za otroke se marsikaj dogaja prvič in je zato tudi veliko večje. Ko te nekdo prvič zavrne, moraš šele poiskati najboljši način, kako se boš spopadel s tem. Ne moreš se zanesti na izkušnje ali na avtopilota, kot to počnemo starejši.

Kako filmi pomagajo pri reševanju težav?

Ne verjamem, da lahko film reši katerokoli težavo, lahko pa te včasih potolaži. Ko vidiš, da se lahko smeješ drugim tvoje starosti, ki imajo enake težave kot ti, se morda zaveš, da nisi sam.

Se vam zdi, da imajo otroci in starši res podobne napake in skrbi, tako kot je prikazano v filmu? Zakaj?

Seveda. Ker nikoli čisto zares ne odrastemo.

Kako ste iskali igralce in katere lastnosti so bile pri tem odločilne?

Na avdiciji moraš biti pozoren na ogromno stvari. Na značaj. Na obraz. Na izraz. Vem, da se sliši obrabljeno, ampak ko naletiš na pravega igralca, enostavno veš. Sicer pa je imela avdicija tudi čisto tehnično plat – ker je v filmu veliko dialogov, smo iskali otroke, ki si zlahka zapomnijo besedilo.

Kako ste na snemanje pripravili otroke, ki niso profesionalni igralci? Ali ste se morali kot režiser naučiti posebnih spretnosti, da ste lahko delali z njimi?

Pred vsakim prizorom sem jih vprašal, za kaj gre v njem, kaj se jim zdi. Potem smo se pogovarjali o odzivih, o čustvih in trenutkih, ko se v liku nekaj zgodi. Prebrali smo prizor, ga postavili, potem pa smo se skušali predvsem zabavati.



V filmu je veliko komičnih elementov. So se tudi igralci na snemanju zabavali? Ali so velike razlike med tem, kaj je smešno na snemanju in kaj na končanem filmu?

Včasih smo se kar pošteno režali, ampak ustvarjati komedijo je kar težko delo. Znova in znova moraš poskušati, dokler ne uspe ravno prav. Ugotavljaš, kam dati kamero, kaj se zgodi, če nekdo vstopi sekundo kasneje, in tako naprej. Pogosto pa se veliko smešnih stvari pokaže že, ko postaviš prizor.

V filmu se Sune pogosto pogovarja sam s sabo ali razlaga situacijo. Zakaj ste uporabili ta notranji dialog oziroma monolog?

V filmu spoznamo fanta, ki je na pragu svoje prve življenjske krize. Velik del konflikta se odvija v njegovi glavi. Tihi monolog je včasih nujen, da lahko poveš zgodbo, poleg tega pa je ta način pripovedi zelo uporaben v komediji. Z njim hitro vzpostaviš smešno situacijo – če občinstvo ve, kaj glavni lik čuti ali pričakuje ali česa se boji, še preden pride v prostor, je zagotovo bolj zabavno spremljati, kaj se dogaja, ko stopi skozi vrata.

Kako je bil film sprejet na Švedskem in v drugih državah? Vas je uspeh presenetil?

Vsi smo ga bili zelo veseli, presenetil pa nas je pozitiven odziv zunaj Skandinavije, saj se mi je nekako zdelo, da je tip komedije tipično švedski. A hkrati je težava, s katero se sooča Sune, zelo splošna, zato se verjetno lahko vsak poveže z njo – vsak se lahko prepozna v zavisti in iskanju svojega mesta v skupini ljudi.

Trenutno snemate drugi del filma o Suneju. Ali liki v filmu ostajajo isti? S kakšnimi težavami se srečujejo v drugem delu?

V drugem delu se Sune znajde v situaciji, kjer se mora odločiti, ali bi raje šel na šolski izlet ali na dedkovo poroko. Z odločanjem ne bi smel imeti težav, a se izkaže, da je dosti bolj zapleteno, kot se zdi na prvi pogled. Strah pred konfliktom je glavna težava, o kateri govori film, pa tudi o tem, kako težko se je odločiti, ne da bi pri tem koga prizadel, in o iskanju svojega glasu.

6

Ko se Sune po počitnicah vrne v šolo, se ena za drugo sesuvajo v prah vse stvari, ki jih je imel za samoumevne. Izgubi svoje mesto v razredu, svojo prijateljico, celo ime ni več samo njegovo, še starša sta se čisto spremenila. Nič več ni, kot je bilo, niti on sam ne, zato se upravičeno vpraša:

Kdo sem jaz?

7

Včasih jazu rečemo tudi osebnost. Včasih mu rečemo identiteta. Ko se rodimo, s sabo prinesemo zametek svojega jaza, ki se z leti razvija v vedno močnejšo in jasnejšo osebnost. Na njeno oblikovanje vpliva okolje, v katerem živimo, dobre in slabe izkušnje, ki jih doživljamo.

JE JAZ VEDNO ISTI?

Jaz se razvija in je hkrati vedno isti, ker si ti vedno ti in ne nekdo drug. Lahko pa v tebi hkrati obstajajo lastnosti, ki na prvi pogled ne sodijo skupaj. Tako lahko kot Sune pred ogledalom veš, da znaš rešiti situacijo, že čez pol ure pa pobegneš pred težavo. Oboje si ti.

SE LAHKO ODLOČIM, KDO SEM JAZ?

Deloma se lahko odločiš, kdo bi rad/a postal/a. Lahko se odločiš, da boš pomagal/a drugim. Lahko se kot Sunejev oče odločiš, da imaš raje glasbo kot resno službo in veliko denarja. Če se boš teh odločitev dovolj dolgo držal/a, bodo s časom postale del tvoje identitete. Včasih tudi ne moreš vplivati na to. Ne moreš recimo vplivati na to, ali boš nekoč otrok ločenih staršev, čeprav bi to gotovo vplivalo na tvoj jaz.

KAKO LAHKO ZAVARUJEM SVOJ JAZ?

Kadar se življenje spravi nate, hitro odpadejo vsi zunanji stebri identitete. Naenkrat lahko zbolíš, lahko se spreš s prijatelji, lahko doživiš cunami slabih ocen. V takšnih okoliščinah je pomembno, da se okleneš jambora svojega jaza in prevedriš neurje, pri čemer si poiščeš pomoč od zunaj, kolikor je le mogoče.

LAHKO SPLOH KDO RAZUME, KDO SEM JAZ?

Do manjše mere so prijatelji tisti, ki razumejo, kdo si ti. Bolj temeljito se razumejo starši in majhni otroci, pa seveda zaljubljeni. Čisto povsem ne more nihče razumeti, kdo si. Lahko samo čuti.

To vprašanje je zelo težko in zelo, zelo staro. Filozofi se z njim ukvarjajo, že odkar obstajajo. Natančnega odgovora ni, oziroma obstaja veliko delnih odgovorov, ki pa jih ni mogoče stlačiti v smiselno celoto (kar je zelo tipično za vsa filozofska vprašanja).

KAKO NAJ JAZ VEM, KDO SEM, ČE ŠE FILOZOFI NE VEDO?

V praksi pod *jaz* običajno navedemo ime, priimek, starost, kje smo doma, za bolj radovedne še na katero šolo hodimo, dodamo informacije o številu sester, bratov, domačih živali. Omenjene lastnosti so življenjske okoliščine.

ALI SE JAZ SPREMENI, ČE SE PRESELIM?

Prijatelji nas v množici prepoznajo po telesnih značilnostih, kot so višina, teža, barva las in oči. Tudi zanje bi lahko rekli, da nas delajo to, kar smo. Ampak to, kar čutimo kot *jaz*, je bolj notranje narave. Ko se je novi Sune preselil, je bil še vedno on, a ker ga okolica še ni poznala, se je lahko nekaj časa pretvarjal, da je nekdo drug.

TOREJ OBSTAJATA NOTRANJI IN ZUNANJI JAZ?

Če ju tako razdelimo, potem je notranji *jaz* to, kar čutim, da sem; zunanji jaz pa je tisto, kar okolica vidi, da sem. Poleg imena, naslova in števila sester navzven izražamo tudi notranji jaz.



Tekmovalnost

V filmu ne tekmujeta le Sune in Sune, ampak tudi njuni mami, Sunejev oče tekmuje v službi, tudi Hakan tekmuje, pa čeprav bolj domišljjsko.

ALI RES VSI TEKMUJEMO?

Tekmovalnost je zelo naraven pojav. Vsakič, ko se znajdemo s človekom ali v skupini ljudi, se začnemo primerjati z njimi. Tudi drugi se začnejo primerjati z nami. Po navadi si želimo, da bi bili boljši od drugih.



Tekmovalnost je zelo star pojav in ima, tako kot druge človeške lastnosti, svoj namen. Kadar se trudimo biti najboljši, hitro napredujemo in segamo dlje in višje kot sicer. Skozi evolucijo je tekmovalnost človeški vrsti pomagala, da se je ohranila in se hitro razvijala.

ALI TO POMENI, DA NI PROSTORA ZA NETEKMOVALNE PO NARAVI?

Nismo vsi ljudje tekmovalni na enak način, vsi pa se dobro počutimo, kadar zmagamo. Zmago lahko predstavlja svoboda (kot pri Sunejevem očetu), dober avto (kot pri Sunejevi mami), sprejetost (kot pri novem Suneju), priljubljenost pri sošolcih in puncih (kot pri Suneju). Stari Sune je na videz bolj plašen in manj vsiljiv od novega, a skozi zgodbo ugotovimo, da sta oba tako pogumna kot boječa, tako velikodušna kot sebična. In za oba je zmaga slajša, kadar so srečni tudi drugi.

AMPAK KJER JE ZMAGOVALEC, MORAJO BITI TUDI PORAŽENCI?

Zmagamo lahko v tekmovanju iz angleščine, v teku na 600 metrov, na fotografskem natečaju, celo na loteriji. V moderni družbi smo tekmovanje poskušali omejiti na igre z jasnimi pravili, kjer je poraz omejen na igro in ne pomeni poraza tudi v življenju. Nekdo zmaga v smučanju, drugi piše najboljše pesmi.



Res je, v želji, da se ne bi prepirali, hočemo malo na silo vzpostaviti družbo, v kateri bomo vsi zmagovalci. Čeprav smo vsi kdaj pa kdaj poraženci, tako kot smo vsi tu in tam zmagovalci. Finta je v tem, da se zavedamo prehodnosti zmaga in porazov, ki se menjajo kot plima in oseka.

KAJ PA ČE BI ENOSTAVNO NEHALI TEKMOVATI?

V moderni zgodovini je bilo nekaj poskusov opuščanja tekmovalnosti. Med njimi so najbolj znani hipiji, o katerih bodo vedeli več povedati dedki in babice. Ti poskusi so bili hvale vredni, a žal niso prerasli v stalno prakso. Tekmovalnost imamo v genih še iz časov, ko je bila pomembna za preživetje. Ne moremo se je kar tako znebiti, je kot nagon.

TAKO KOT PRI ŽIVALIH?

Natančno tako. Tudi živali tekmujejo med sabo, samo da gre pri njih zelo zares. Tekmovanje za prevlado med pripadniki iste vrste se začne s šopirjenjem in strašenjem, konča pa se lahko s hudimi poškodbami ali smrtjo. Ljudje se takšnim tekmovanjem izogibamo, zato smo si izmislili drugačna, manj usodna.

Živali vedo, da lahko spopad plačajo z življenjem, zato se tepejo izključno, kadar gre za preživetje – za življenjski prostor, hrano ali samice. Človeški pretepi so bolj sorodni pretepanju v igri, skozi katero živalski mladiči razvijajo mišice, borilne in socialne veščine.

AMPAK SAJ SE TUDI LJUDJE VČASIH STEPEJO?

ZAKAJ SE POTEM NE PRETEPAJO SAMO OTROCI, AMPAK TUDI ODRASLI?



Poraz ...

Nekateri odrasli nikoli zares ne odrastejo, vendar ne tako, kot si je zamislila Pika Nogavička. Za takšne odrasle je še najbolje, če se pretepajo v računalniških igricah in pustijo resnični svet pri miru. Če ga ne pustijo pri miru, se z njimi ukvarja policija. Pri otrocih je drugače. Čeprav veš, da se ne smeš tepsti, te zavora v možganih včasih pusti na cedilu in zavladata ihta in bes. To je poraz.

... zmaga!

Ko bi nekoga najraje podrl na tla, mu skakal po hrbtu, ga brnil v nogo, mu populil lase in ga boksnil v faco, pa tega ne narediš, ne iz strahu, ampak iz poguma – takrat je to zmaga.

SUNE ... ČUDNO IME,
ČE GA IZREČEŠ NA
GLAS.

VSI MOJI PRIJATELJI
IMAJO TELEFON.

KAR KOLI POČNEM,
SEM JAZ.

RAD IMAM
DOKUMENTARCE.

JAZ VSE
UREDIM.

NISEM
NEUMEN.

REKEL SEM, DA
NOČEM PETI,
POTEM PA SEM SI
PREMISLIL.

GLASBA NI
MOJA STVAR.

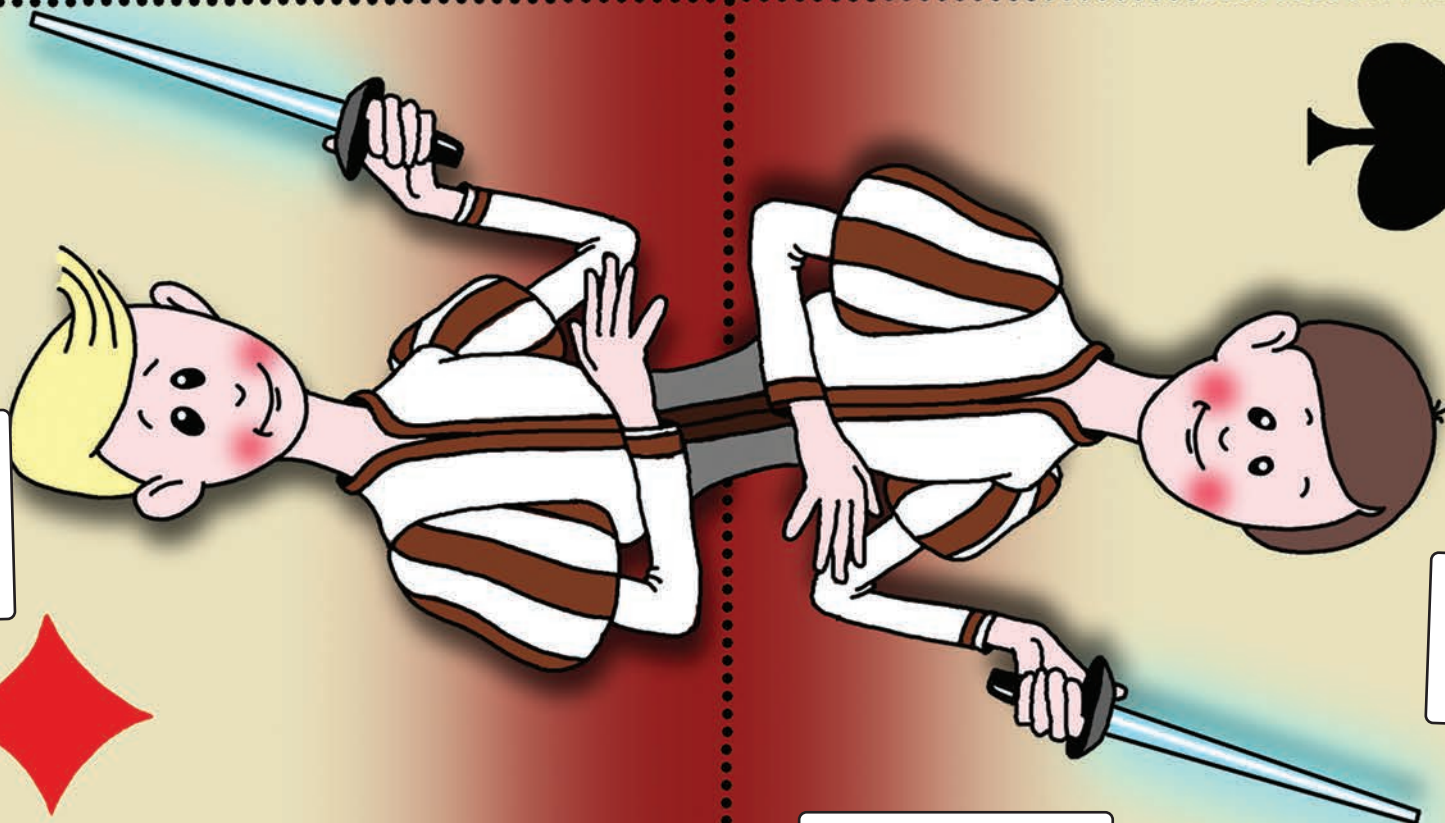
NE VEM VEČ, KDO
SEM. ALI SPLOH
OBSTAJAM?

PA KAJ, ČE SEM
OTROČJI ALI
ZLOBEN!

NOČEM, DA ME
ŠE PRI 36 LETIH
KLIČEJO PLENIČAR.

BITI MORAM BOLJ
HLADNOKRVEN.

GLAS GRE GOR IN
DOL IN TEŽKO GA
NADZIRAM.



O prihajanju, odhajanju in vračanju

Težko je, če prideš po počitnicah v šolo in ugotoviš, da ti je nekdo prevzel šolsko klop, prijatelje, punco in ime. Kako pa je biti nov v razredu, smo vprašali tri dekleta, ki so, kot novi Sune, zapustila stari dom in šolo.

Nilüfer: kako je priti k nam

Nilüfer se je iz Turčije priselila v Slovenijo, ko je imela deset let. Razmere v Turčiji so postale vedno bolj nevarne, predsednik Erdogan je zaprl 2800 šol, med drugim tudi Nilüferino.

Nilüfer: »V Turčiji sem hodila v šolo do četrtega razreda. Hodila sem v veliko zasebno šolo v Ankari. Ko so začeli zapirati izobražence, se je moja družina preselila, sicer bi tudi moja starša končala v zaporu. Najbolj pogrešam dedka in babico, s prijateljicami pa nimam več stika. Sistem je v Turčiji precej drugačen kot tukaj. V vrtec sem šla, že ko sem bila stara 40 dni. Mama je v isti stavbi učila matematiko in je prihajala k meni med odmori. Ko sem začela hoditi v slovensko šolo, me je bilo zelo strah. Razredničarka je bila zelo prijazna, a sprva nisem ničesar razumela, v petem in šestem razredu me zato tudi niso ocenjevali. Pri matematiki pa sem bila takoj med najbolj-



Nilüfer je stara 13 let, živi v Ljubljani in hodi v osmi razred.

šimi v razredu. Eno leto sem bila sama, nisem imela prijateljev in bilo mi je neprijetno hoditi v šolo. Po kakšnem letu sem dobila tudi prijateljico, s katero sva si v oporo. Za nazaj bi rekla, da bi bilo dobro, če bi sošolci tujcu pomagali pri šolski snovi, zaradi jezika. Od šole bi si želela več dodatnega pouka slovenščine, ne le dve uri na teden. Doma smo najeli inštruktorico, ki mi je pomagala delati domače naloge, zdaj pa prihaja k moji mlajši sestri. Zdaj tudi že pri slovenščini dobivam štirice in petice.«



Sofija danes obiskuje 3. letnik mednarodnega programa na Gimnaziji Bežigrad

Sofija: kako je iti drugam

Sofija se je z družino prvič preselila na Nizozemsko pri treh letih in tam ostala dve leti. Drugič je živela na Nizozemskem od desetega do petnajstega leta.

Sofija: »Ko sem imela deset let, mi ni bilo všeč, da sem morala iz Slovenije. Tu sem imela veliko prijateljev. Prvo leto na Nizozemskem je bilo zelo težko. Tudi prvo leto, ko sem se vrnila v Slovenijo, je bilo zelo težko. Ob obeh selitvah sem imela tudi kar nesrečo z razredi. V razredu niso bili povezani. Sčasoma te ljudje malo bolj spoznajo in te bolj razumejo. Tudi tebe z leti manj briga, kaj si mislijo drugi. Ko sem prišla, sem bila odprta oseba, kar ljudi velikokrat moti, zdela sem se jim tečna. Pogosto se tudi zgodi, da se začneš družiti s kakšno prijateljico, nato pa te njena prijateljica obtoži, da si jo »ukradla«. Zaradi tega sem se bolj povezala z bratom. Ne glede na to, kako težko je bilo za vso družino, je bilo vredno. Tak človek sem, da hitro pozabim slabe stvari.«

Ita in luna: kako se je vrniti nazaj

Ita in luna sta že v zgodnjem otroštvu odšli za tri leta v ZDA, kasneje pa še za dve leti na Norveško. Ob odhodu je bila Ita stara 9 let, luna pa 6. Vrnili sta se v 7. in 3. razred.

luna: »Na Norveškem sem takoj šla v njihovo šolo, ker pa nisem znala jezika, nisem vedela, da me obrekujejo. Bilo je grozno. Imela sem eno prijateljico. V prvem razredu v Sloveniji sem bila samo do novembra, ampak ko sem prišla nazaj, sem se vseh še spomnila in sem se zelo hitro navadila. Večje težave sem imela glede znanja. Na Norveškem sem se bolj malo naučila, ampak potem sem vse nadoknadila. S sošolci je bilo vse po starem, niso me gledali kot tujko. Bili so odprti in smo se hitro spet povezali.«

Ita: »Ker sem šla na Norveškem prvo leto v mednarodni razred, sem morala začeti v razredu nižje, da sem se učila norveščino. Ko sem prišla nazaj domov, sem namesto v šestem razredu šla naravnost v sedmega, v moj stari razred, ki se je vmes zelo povezal. Tisti, ki so bili včasih moji dobri prijatelji, so kar naenkrat imeli nove prijatelje, počutila sem se kot tujek v razredu. Vse sem sicer poznala že od prej in mislila sem, da bodo stvari enake, pa se je veliko spremenilo. Zelo težko sem se navadila na slovenske teste, saj na Norveškem sploh ni bilo ocen. Veliko lažje bi bilo, če bi kateri od učiteljev prišel do mene in mi pomagal, mogoče tudi kakšen od sošolcev. Šele zdaj, ko sem v gimnaziji, se res lepo ujamem z razredom.«



luna in Ita, ko sta živeli na Norveškem. Danes sta stari 13 in 17 let.

Odraščanje ima nekatere skupne točke, ne glede na to, v kateri državi živimo. Nikjer na svetu ne prizanaša z mozolji in starši, ki poskušajo postavljati meje. Povsod prinese vedno zmogljivejše možgane in mišice. Nekateri vidiki odraščanja pa so odvisni od lokacije. Mednje spada tudi šolanje in z njim povezane izkušnje. Kakšne so razlike med Slovenijo in Švedsko, kjer so doma Sune, Sune, Hakan, Sophie in drugi junaki filma?

Švedski najstniki šolanje pogosteje kot slovenski zaključijo po poklicni srednji šoli. Na fakulteto ne gre 9,3 % Švedov in samo 4,2 % Slovencev. V navdušenju nad študiranjem v Evropski uniji pred Slovenijo vodi samo Hrvaška.

Švedi imajo radi vrtce: od četrtega leta naprej vrtec in malo šolo obiskuje 95,6 % Švedov in 90,9 % Slovencev.

Osnovno šolo Slovenci obiskujejo 9 let, Švedi pa 10.

Če štejemo še srednjo šolo, so slovenski otroci bolj svetovljanski – dva ali več tujih jezikov se uči 92 % slovenskih učencev, na Švedskem je takšnih samo 79 %.



Slovenija in Švedska, podobnosti in razlike

Tudi če pustimo šolo ob strani, je odraščanje na Švedskem nekoliko drugačno, ker:

- kar 85 % ljudi živi v večjih mestih in le 15 % na podeželju;
- je Švedska izrazito večkulturna država. 15 % prebivalcev je priseljencev, večinoma iz nekdanje Jugoslavije, Danske, Norveške, Turčije in Grčije;
- je Švedska kraljevina, trenutno ji vlada kralj Karl XVI. Gustav Švedski. Kadar nima časa, ga nadomešča prestolonaslednica Viktorija;
- Švedska leži zelo severno in so zato razlike v dolžini dneva med poletjem in zimo ogromne. Čisto na severu države sonce junija sploh ne zaide, januarja pa je ves mesec noč;
- tam prakticirajo fiko. Fika je sproščanje po napornem dnevu z družino in prijatelji, ki postaja vedno bolj priljubljeno tudi drugod po svetu;
- so tam doma Pika Nogavička in drugi junaki Astrid Lindgren, pa tudi Abba, Aviici, Zara Larsson in Måns Zelmerlöw.

	Slovenija	Švedska
Jezik	slovenščina	švedščina
Število prebivalcev	2 milijona	10 milijonov
Glavno mesto	Ljubljana	Stockholm
Denarna valuta	evro	švedska krona
Povprečna letna temperatura	10,3 °C	6,4 °C

Smešne knjige o odraščanju in iskanju samega sebe

Zgodb o iskanju samega sebe na poti k odraslosti v knjigah sploh ni malo. Priporočamo pet zabavnih, smešnih, a hkrati poučnih zgodb, ki govorijo o podobnih preizkušnjah, kot jih prestaja Sune. Vse imajo srečen konec!

Golazni iz omare

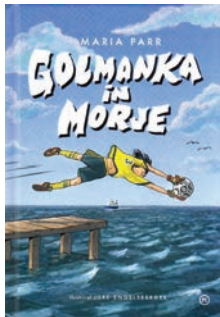
(Andrej Skubic, Mladinska knjiga, 2019)



Trio Golaznikov so Tomaž, Liam in Lija, triperesna deteljica, vir najrazličnejših vragolij, kozlarij in lumparij. V tej zgodbi si mulčki pošteno privoščijo svoje starše, ki jih razburijo s strašljivimi lutkami. Koga bi lahko še ustražovali? Morda predrzno Lidijo, ki jim je zabrusila, da so bedni?

Golmanka in morje

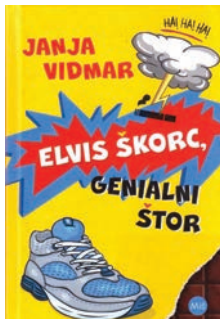
(Maria Parr, Mladinska knjiga, 2019)



Zgodba o prijateljstvu med Trilejem, občutljivim fantom, in neustrašno deklico Leno, s katero sta že od mladih nog sosedu in najboljša prijatelja. Bo Lena postala vratarka v dekliški nogometni ekipi, potem ko jo je domače nogometno moštvo postavilo na hladno? In kako se bo razpletla Trilejeva nerodna zaljubljenost v novo sošolko Brigito?

Elvis Škorc, genialni štor

(Janja Vidmar, Miš, 2018)



Trinajstletni Elvis premore kar nekaj talentov, a se ga vseeno drži smola. Po ločitvi staršev se njegovo življenje obrne na glavo. Da je zmešnjava še večja, mu mama pove šokantno novico: dobila bo še enega otroka. Zgodba je Elvisovo pismo še nerojenemu otroku, v katerem fant z obilico samoironije predaja svoje življenjske izkušnje, ob tem pa počasi in vztrajno gradi svojo samozavest. Slovenska različica Jadrana Krta, ki bo najstnikom razkrila odrešujočo moč humorja.

Zelena pošast

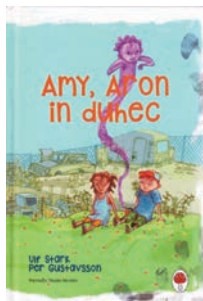
(Miha Mazzini, Mladinska knjiga, 2017)



Lucijo zvija in ščipa v trebuhu. Ko se z mamo odpravita k zdravniku, ta ugotovi, da je deklico napadla zahrbtna bolezen, zelena pošast oziroma zavist. Lucija opazi, da je tudi druge sošolce napadla enaka bolezen, vsak je nekomu nevoščljiv, pa tudi straši niso imuni zanjo. Oče sosedu zavida nov avto, mama sestrčni potovanje na Havaje. Je mogoče tej bolezni ubežati? Seveda, z lastno ustvarjalnostjo.

Amy, Aron in duhec

(Ulf Stark, Zala, 2019)



Amy in Aron sta prijatelja. Čas jima krajšata njuno prijateljstvo in domišljija. Amy si najbolj želi miru na zemlji, ker nekoliko šepa in je v šoli tarča posmehovanja in zbadanja sošolcev. Aron je občutljiv fant in zelo pogreša svojega prezaposlenega očeta, ki je veliko zdoma. Nekega dne na smetišču odkrije ta pločevinko z duhcem ...



